

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Навчально-науковий інститут журналістики
Філософський факультет

Кафедра філософії гуманітарних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

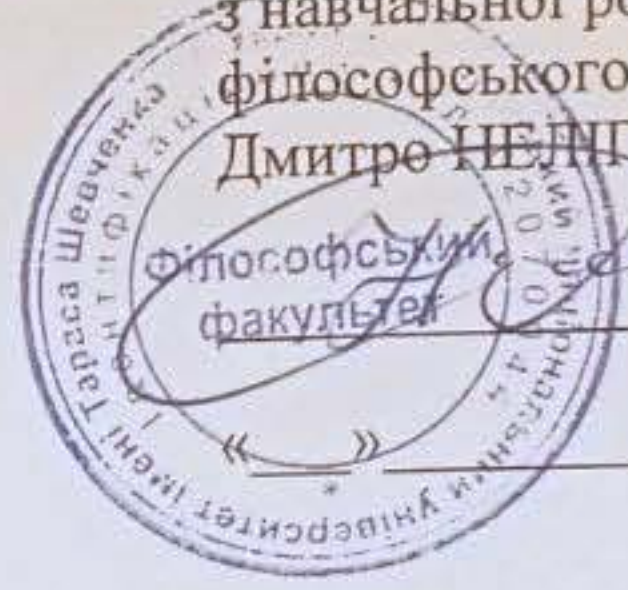
Заступник директора
з навчально-виховної роботи
Інституту журналістики
Віталій КОВІСЄВ

2022 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана
з навчальної роботи
філософського факультету
Дмитро ЦЕЛІПА

2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АУДІОВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН

Змістовна частина «ФІЛОСОФІЯ»

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітня програма

02 «Культура і мистецтво»
021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»
Сценарна майстерність, режисура кіно та телебачення
Кіно-, телеоператорство
Звукорежисура

освітній рівень
вид дисципліни

Ведучі програм телебачення
перший (бакалаврський)
обов'язкова

Форма навчання

денна

Навчальний рік

2022/2023

Семестр

6

Кількість кредитів ECTS

4

Мова викладання

українська

Форма заключного контролю

залік

Викладачі: КОЛОТИЛО Володимир Володимирович, к.ф.н., доцент кафедри філософії
гуманітарних наук, доцент

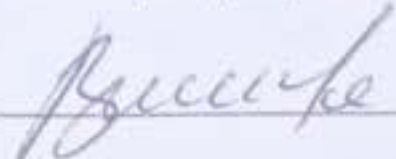
Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ («__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ («__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробники: КОЛОТИЛО Володимир Володимирович, к.ф.н., доцент кафедри філософії гуманітарних наук, доцент

ЗАТВЕРДЖЕНО

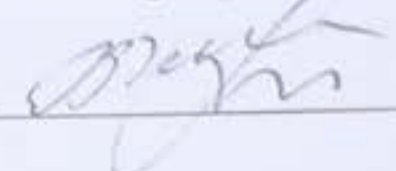
Зав. кафедри філософії гуманітарних наук

 Федір ВЛАСЕНКО

Протокол № 1 від «26» серпня 2022 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри кіно- і телемистецтва

 Віта ГОЯН

Протокол № від « » 2022 р.

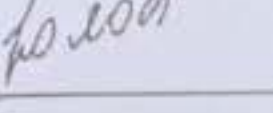
Схвалено науково-методичною комісією філософського факультету

Протокол № 1 від «31» серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії Ірина МАСЛІКОВА

Схвалено науково-методичною комісією навчально-наукового Інституту журналістики

Протокол № 1 від «31» серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії Анастасія ВОЛОБУЄВА

ВСТУП

1. Мета дисципліни – формування системи базових знань, вмінь і навичок філософського мислення для розв’язання складних спеціалізованих завдань та практичних проблем у галузі міжнародних відносин. Утвердження інтегративної і пошукової ролі філософії як основи і системи обґрунтування особистісного і фахового знання і розуміння.

2. Вимоги до опанування навчальної дисципліни:

До початку вивчення цього курсу студенти мають **знати** основні етапи та характеристики історико-культурного процесу; володіти основними фактологічними знаннями гуманітарного і суспільствознавчого характеру.

Вміти збирати та інтерпретувати інформацію щодо феноменів та явищ суспільства, суспільних процесів та подій; застосовувати основні поняття в аналізі соціальних, політичних, економічних, правових явищ та процесів; виявляти сучасні особливості співіснування людських спільнот і суспільств в умовах глобалізації; планувати і оцінювати власну роботу; застосовувати інтерактивні і мультимедійні засоби.

Володіти навичками роботи з гуманітарними текстами; продукування складних усних і письмових повідомлень; взаємодії і співробітництва у навчанні у ситуаціях пошукового характеру.

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна «Філософія» належить до переліку обов’язкових дисциплін ЗВО. Навчальна дисципліна знайомить студентів із філософською думкою, у її історичному розвитку і наявному стані та в системно-теоретичному вигляді, як з фундаментальним способом культурної рефлексії та осягнення засад буття, пізнання і людської діяльності, забезпечення автономії розуму, відкриття можливостей мислення та інтелектуального пошуку, самовизначення людини.

4. Завдання (навчальні цілі) – системне опанування базових основ філософії (обізнаність здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти); набуття навичок, що формують вправність мислення, розвиненість рефлексії, здатність до інтелектуальної комунікації, мовно-текстологічну здатність та особисту ціннісно-вольову налаштованість.

Дисципліна спрямована на формування таких програмних компетентностей для наступних освітньо-професійних програм:

ОПП «Ведучі програм телебачення», «Кіно-, телеоператорство»

ЗК 06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 013. Навички міжособистісної взаємодії.

ФК 03. Здатність спостерігати, відбирати, розрізняти, типологічно доцільно компонувати, цілеспрямовано формувати і використовувати інформаційний, виразний, образний рівні аудіовізуального твору.

ОПП «Сценарна майстерність, режисура кіно та телебачення», «Звукорежисура»

ЗК 06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 08. Здатність працювати у команді.

ЗК 013. Навички міжособистісної взаємодії.

ФК 03. Здатність спостерігати, відбирати, розрізняти, типологічно доцільно компонувати, цілеспрямовано формувати і використовувати інформаційний, виразний, образний рівні аудіовізуального твору.

5. Результати навчання:

В результаті вивчення змістовної частини навчальної дисципліни студент повинен:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація 4. автономність та відповідальність)		Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	Знати і розуміти:			
1.1	інтелектуальне й соціокультурне призначення філософії, її пізнавальні та культурутворюючі можливості, історичну роль;	лекція, самостійна робота	усна відповідь, контрольна робота, іспит	5
1.2	змістовні відмінності філософії від інших форм мислення;	семінар, самостійна робота	усна відповідь, контрольна робота, іспит	5
1.3	структуру філософського знання, розмаїття та особливості філософських дисциплін, їх ролі в обґрунтуванні та розвитку людського мислення, пізнання світу, культури та суспільства;	лекція, семінар, самостійна робота	усна відповідь, контрольна робота, іспит	5
1.4	особливості поступу філософії, етапи і логіку її розвитку;	лекція, самостійна робота	контрольна робота, іспит	6
1.5	місця вітчизняної інтелектуальної традиції у світовій;	лекція, самостійна робота	контрольна робота, іспит	5
1.6	еволюцію основних філософських ідей та проблем, напрями і тенденції сучасного філософського дискурсу, їх зв'язок з попередньою інтелектуальною історією.	лекції, семінари, самостійна робота	усна відповідь, контрольна робота, іспит	14
	Вміти:			
2.1	логічно, послідовно та аргументовано усно і письмово висловлювати міркування щодо основних філософських проблем в контексті сучасних соціокультурних процесів, що забезпечує здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;	семінари, самостійна робота	усна відповідь, контрольна робота, іспит, самостійна робота (гуманітарний практикум)	5
2.2	виділяти підстави власних та інших міркувань, здатність відрізнити суб'єктивні, спонтанні	семінар, самостійна робота	усна відповідь, контрольна робота, іспит	10

	складові суджень від об'єктивних і аргументованих, вміти надавати перевагу останнім;			
2.3	виявляти, ставити та вирішувати проблеми із застосуванням філософських категорій	семінар, самостійна робота	контрольна робота, іспит, самостійна робота (гуманітарний практикум)	5
2.4	аналізувати та інтерпретувати гуманітарний текст, виокремлювати та відтворювати смислову структуру тексту, виділяти ідеї, категорії, світоглядні генералізації;	семінар, самостійна робота	усна відповідь, контрольна робота, самостійна робота (гуманітарний практикум)	10
2.5	реферувати, рецензувати й коментувати першоджерела та дослідницьку літературу з філософської проблематики;	семінар, самостійна робота	усна відповідь, контрольна робота, самостійна робота (гуманітарний практикум)	5
2.6	критично, креативно і емпатійно оцінювати результати інтелектуальної праці;	семінари, самостійна робота	усна відповідь, контрольна робота, іспит, самостійна робота (гуманітарний практикум)	5
Комунікація:				
3.1	здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях, концентруватися на значущих складових судження, не переходячи на особистості;	семінари, самостійна робота	усна відповідь	3
3.2	презентувати результати інтелектуальної праці та здійсненої самостійної роботи у вигляді доповідей, повідомлень, есе, презентацій, конспектів;	семінари, самостійна робота	усна відповідь, самостійна робота (гуманітарний практикум)	3
3.3	проявляти увагу і толерантність до іншої (й інакшої) думки у процесі інтелектуальної комунікації.	семінари	усна відповідь	3

На період дистанційного навчання іспит проходить на навчальній онлайн-платформі Moodle чи Class room у формі тестів. Іспит представлений 20 тестовими завданнями вартістю один бал. Таким чином, підсумкова оцінка з дисципліни (мінімум 60, максимум 100 балів) складається із суми кількості балів за семестр (мінімум 48, максимум 80 балів) та заліку (мінімум 12, максимум 20 балів).

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	Залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	48	12	60
Максимум	80	20	100

7.2. Організація оцінювання:

7.2.1. Проведення семінарських занять відбувається, згідно навчального плану та розпоряджень щодо організації навчального процесу в університеті.

7.2.2. Проведення контрольних робіт відбувається після опрацювання змістовних частин дисципліни відповідно до навчального процесу. Контрольні роботи проходять у формі тестів на навчальній платформі Moodle філософського факультету під час дистанційного/змішаного навчання чи у формі есе.

7.2.3. Гуманітарний практикум виконується календарно з кінця квітня і проходить у декілька етапів: вибір першоджерела для прочитання, затвердження праці, пошук додаткових матеріалів та інформації, написання аналітичної роботи. Здача практикуму здійснюється не пізніше як за тиждень до останнього лекційного заняття. Гуманітарний практикум виступає індивідуальною самостійною роботою студента щодо закріплення знань, умінь і навичок отриманих в процесі вивчення трьох змістовних частин дисципліни. А саме, вміти виокремлювати основний предмет тексту, розкривати новий концептуальний зміст у відношенні до традиційного розуміння, встановлювати кореляцію між концептуальною основою тексту і сучасним соціокультурним контекстом.

Семестрова робота		Семестрова кількість балів	
		Min – 48 балів	Max – 80 балів
Аудиторна робота: усна відповідь, доповнення, участь в дискусіях	До тем 1-15 протягом 6 семестру згідно з графіком навчальних занять	«2» x 13 = 26	«4» x 13 = 52
Контрольні роботи	До першої (теми 1-5) і другої (теми 6-10) змістовних частин	«5» x 2 = 10	«7» x 2 = 14
Самостійна робота (гуманітарний практикум)	До третьої (теми 11-15) змістовної частини. Прочитання та аналіз тексту, написання роботи	«12» x 1 = 12	«14» x 1 = 14

7.3. Критерії оцінювання:

Усна відповідь:

4 бали – повна, концептуальна, послідовна, з використанням основної і додаткової літератури, з визначенням категорій і понять, з відповіддю на додаткові і уточнюючі запитання, із заглибленням у сучасний інтелектуальний і соціокультурний контекст, з креативним використанням загальних соціально-гуманітарних знань;

3 бали – достатня, концептуальна, послідовна, з визначенням категорій і понять, з використанням основної літератури, з відповіддю на уточнюючі запитання, із розумінням проблеми у зрізі власної життєдіяльності;

2 бали – неповна, фрагментарне розкриття проблеми, з частковим використанням основної літератури, артикуляція відповіді поза концептуальним контекстом, містить суттєві неточності, апелює до інформації з не ідентифікованих I-net джерел, а не до елементів знання чи досвіду;

1 бал – фрагментарна, еkleктична, «не в тему», має суттєві помилки, без використання основної і додаткової літератури, посилання на не ідентифіковані I-net джерела, артикуляція відповіді з гаджета.

Доповнення / дискусія:

3 бали – доповнення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми;

2 бали – доповнення змістовне;

1 бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію.

Контрольна робота :

-- критерії оцінювання для завдань із відкритими відповідями

7 балів – повна і концептуальна відповідь на всі завдання, коректні визначення понять і категорій, врахований інтелектуальний і соціокультурний контекст, глибокі інтерпретації висловів, розкриті сутнісні і структурні співвідношення, послідовне розуміння етапів і логіки історико-філософського процесу;

5-6 балів – повна відповідь не на всі завдання, достатні визначення понять і категорій, належні інтерпретації висловів, достатньо послідовне розуміння етапів і логіки історико-філософського процесу, загалом розкриті співвідношення виокремлених аспектів у завданні;

3-4 бали – не повна відповідь на завдання, еkleктичні визначення понять і категорій, поверхнева інтерпретація висловів, непослідовне трактування історії філософії та перекручування понять і персоналій, розкриття співвідношення виокремлених аспектів лише через наведення їх загальних характеристик.

1-2 бали – відсутня відповідь на більшу частину завдань, демонстрація не самостійності у розв'язанні завдань.

-- для тестових завдань розрахунок йде в залежності від ваги у балах тестового завдання і оцінки «правильна відповідь /неправильна відповідь»

Залік (оцінюються окремо два питання білету письмового заліку):

8-10 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, наводить визначення основних понять, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, інтерпретує основні принципи і положення, демонструє розуміння етапів і логіки історико-філософського процесу, виявляє знання основної і додаткової літератури курсу;

5-7 балів – студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але недостатньо аргументовано, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє загальне розуміння історико-філософського процесу;

3-4 бали – студент загалом володіє навчальним матеріалом, але не демонструє цілісності

засвоєних знань, відповідь має неузгоджений характер, присутні невідповідності у тлумаченні періодів і логіки історико-філософського процесу;

1-2 бали – студент не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань, наводить еkleктичні визначення понять і категорій, демонструє непослідовне трактування історії філософії та перекручування термінів і персоналій.

Самостійна робота (гуманітарний практикум):

14 балів – вибрана праця характеризує сучасний інтелектуальний дискурс і відповідає сфері практичної філософії, робота носить самостійний характер, містить авторську аналітику і узагальнення, містить прямі і непрямі цитування з посиланнями на основне джерело, містить визначення понять і категорій, містить розв'язані всі завдання практикуму, має диференційований текст;

11-13 балів – вибрана праця відповідає сфері практичної філософії, демонструє занадто академічну мову, містить аналітику і узагальнення, має неінформативні посилання, містить визначення понять і категорій, містить розв'язані ключові завдання практикуму; має диференційований текст;

7-10 бали – вибрана праця відповідає сфері суспільствознавчих і гуманітарних знань, має описовий характер, містить поняття і категорії без визначень, має граматично не вичитаний текст, містить не розв'язані завдання практикуму, має диференційований текст;

4-6 бал – вибрана праця відповідає сфері гуманітарних знань, має загальний реферативний характер, демонструє несамостійність у розв'язанні завдань, текст не диференційований і не відповідає структурі завдань практикуму.

7.4. Шкала відповідності.

Зараховано /Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна складається з лекцій, двох контрольних робіт, самостійної роботи і підсумкового оцінювання у формі письмового заліку чи тестів на період дії дистанційного навчання.

У курсі дисципліни передбачено три змістовні частини. *Перша частина курсу* «Вступ до філософії» присвячена осмисленню філософії як інтелектуального і соціокультурного феномену, його екзистенційних витоків, суспільної ролі, особливостей знання і мислення, історію поступу. *Друга частина курсу* «Теоретична філософія» присвячена осмисленню теоретичної філософії як строгого знання про фундаментальні засади буття і принципи його осягнення. *Третя частина курсу* «Практична філософія» присвячена осмисленню практичної філософії як знання про сутність, сенс і цінності людської діяльності в сферах культурного, історичного, соціального, політичного, економічного буття.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самостійна робота
Частина 1. Вступ до філософії				
1	Тема 1. Філософія як самовизначення і самоствердження людини	2	2	4
2	Тема 2. Світогляд: сутність, історичність та ціннісні виміри	2	2	2

3	Тема 3. Особливості філософії як світогляду і науки	2	2	2
4	Тема 4. Категорії філософії, їх зміст і функції	2		2
5	Тема 5. Основні етапи розвитку філософської думки	1	2	4
6	Контрольна робота	1		
Частина 2. Теоретична філософія				
7	Тема 6. Філософське вчення про буття	2	2	4
8	Тема 7. Людина як предмет філософського осягнення	2	2	4
9	Тема 8. Філософія свідомості	2	2	2
10	Тема 9. Теорія та методологія пізнання	2	2	4
11	Тема 10. Філософія мови	1		2
12	Контрольна робота	1		
Частина 3. Практична філософія				
13	Тема 11. Філософське осмислення історичного процесу	2	2	4
14	Тема 12. Суспільство як предмет філософії	2	2	4
15	Тема 13. Філософське осмислення політичного життя суспільства	2	2	4
16	Тема 14. Філософське розуміння економічної сфери життєдіяльності суспільства	2	2	4
17	Тема 15. Філософія культури	2	2	4
18	Гуманітарний практикум			10
	ВСЬОГО	30	26	60

Загальний обсяг **120 год.**, в тому числі:

лекцій – **30 год.**

семінарів – **26 год.**

самостійної роботи – **60 год.**

консультації – **4 год.**

9. Рекомендовані джерела та література:

Основні (базові):

1. Гатальська С.М. **Філософія культури**. К.: Либідь, 2005. 328 с.
2. Гринів О. **Нариси з історії філософії**. Львів: Світ, 2018. 432 с.
3. Корет Э. **Основы метафизики**. К.: Тандем, 1998. 248 с.
4. Стружевський В. **Онтологія**. К.: ДУХ І ЛІТЕРА, Інститут релігійних наук св. Томи Аквінського, 2014. 312 с.
5. **Теоретична і практична філософія**: навч. посіб. [В.О. Дем'янов, М.І. Бойченко, В.В. Приходько та ін.]. К.: Київський університет, 2017. 463 с.
6. **Філософія**: навчальний посібник для студентів гуманітарних факультетів [кол. авторів]; кер. автор. кол. А.О. Приятельчук. К.: Вадекс, 2021. 560 с.
7. **Філософія**: підруч. [Л.В. Губерський та ін.]; ред. Л.В. Губерський; худож. О.Д. Кононученко. Харків : Фоліо, 2018. 621 с.
8. **Філософія**: підруч. [Марія Фюрст, Юрген Тринкс]. [перекл. з нім. Вахтанга Кебуладзе]. К.: ДУХ І ЛІТЕРА, Інститут релігійних наук св.Томи Аквінського, 2018. 544 с.
9. **Філософія: хрестоматія** (від витоків до сьогодення): навч. посібник; за ред. акад. НАН

України Л. В. Губерського. К.: Знання, 2012. 621 с.

10. **Філософський енциклопедичний словник**: довідкове видання / Голова ред. колегії В.І. Шинкарук. К.: «Абрис», 2002. 744с.

Додаткові:

1. Бацевич Ф. С. **Філософія мови**. Історія лінгвофілософських учень: підруч. К.: Академія, 2011. 240 с.

2. Богачов А.Л. **Філософська герменевтика**: навч. посіб. К.: «Курс», 2006. 405 с.

3. Бойченко І.В. **Філософія історії**: підруч. К., 2000. 723 с.

4. **Влада і контрвлада у добу глобалізації**. Нова світова політична економія / У. Бек. К.: Ніка-Центр, 2015. 404 с.

5. Гусєв В.І. **Метафізика**: проблеми, принципи, поняття. Лекційний курс: навч. посіб. К.: «Каравела», 2020. 336 с.

6. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. **Філософія права**: підруч. [2-ге вид., перероб. і допов.]. Нац. ун-т «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого». Харків: Право, 2018. 432 с.

7. Дахній А.Й. **Мартін Гайдеггер та екзистенційна філософія**: монографія / Андрій Дахній; М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 248 с.

8. **Європейський словник філософій**: Лексикон неперекладностей. Пер. з фр. Том перший. Вид. третє. К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2020. 576 с.

9.Європейський словник філософій: Лексикон неперекладностей. Пер. з фр. Том другий. Вид. друге. К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2021. 488 с.

10. Європейський словник філософій: Лексикон неперекладностей. Пер. з фр. Том третій. Вид. друге. К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2021. 328 с.

11. Європейський словник філософій: Лексикон неперекладностей. Пер. з фр. Том четвертий. К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2016. 440 с.

12. Єрмоленко А.М. **Комунікативна практична філософія**: підруч. К.: Лібра, 1999. 488 с.

13. **Запити філософських смислів** / С.Б.Кримський. К.: Видавець ПАРАПАН, 2003. 240 с.

14. Лакс М. **Метафізика**: сучасний вступний курс. 2-ге вид. К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2021. 608 с.

15. Левчук Л.Т. **Психоаналіз**: історія, теорія, мистецька практика: Навч. посіб. / Л.Т. Левчук. К.: Либідь, 2002. 255с.

16. Макінтайр Л. **Постправа**. Пер.з англ. Роксоляна Свято. К.: Видавництво «ArtHuss», 2021. 208 с.

17. Петрушенко В. **Гносеологія та епістемологія**: навч. посіб. Львів: «Новий Світ – 2000», 2020. 209 с.

18. **Соціальна філософія**: хрестоматія. навч. посіб. [упоряд.: М. Голянич, Ю. Москаленко]. ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ: Лілея, 2019. 351 с.

19. Філософія. Вступ до курсу. **Історія світової та української філософії**. Фундаментальні проблеми сучасної філософії [В. Петрушенко]. Львів: Львівська політехніка, 2019. 596 с.

20. Хамітов Н., Гармаш Л., Крилова С. **Історія філософії**. Проблема людини та її меж. навч. посіб.; під ред. Н. Хамітова [4-ге вид. перероб. і допов.]. К.: КНТ, центр навчальної літератури, 2019. 393 с.